

تأثیر باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی بر

عملکرد تحصیلی

نگار چیوائی^۱

تاریخ پذیرش ۱۴۰۲/۰۱/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۰۲

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز می-باشد. در تحقیق حاضر، جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز ایران می‌باشد که برابر با ۷۴۲ نفر بوده است. از بین جامعه آماری تعداد ۲۵۳ نفر را با استفاده از روش نمونه گیری کوکران به عنوان نمونه آماری انتخاب و روش نمونه‌گیری مورد استفاده از نوع تصادفی ساده می‌باشد. در این پژوهش برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد باورهای هوشی بابایی (۱۳۷۷)، پرسشنامه استاندارد باورهای فراشناخت ولز (۱۹۹۷)، پرسشنامه استاندارد سازگاری اجتماعی سینها و سینگ (۱۹۹۳) و پرسشنامه استاندارد عملکرد تحصیلی زارعی مجد (۱۴۰۰) استفاده شده است. همچنین میزان روایی و پایایی متغیرها محاسبه شد که متغیرها و مولفه‌ای آنها از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار شدند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون‌های تحلیل عاملی و معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزارهای آماری Spss 22 و Smart Pls انجام شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد، باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر مثبت و معناداری ندارد. همچنین باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر معناداری ندارد.

کلمات کلیدی: باورهای هوشی، باورهای فراشناخت، سازگاری اجتماعی، عملکرد تحصیلی

۱- مقدمه

اصطلاح فراشناخت به دانش ما درباره فرآیندهای شناختی خودمان و چگونگی استفاده بهینه از آنها برای رسیدن به هدف‌های یادگیری گفته می‌شود. به سخن دیگر به اطلاعاتی که فرد در مورد نظام شناختی خود دارد فراشناخت گفته می‌شود. با رشد و گسترش نظام شناختی در انسان مجموعه‌ای از فرآیندهای فراشناختی و نظارتی نیز شکل می‌گیرد. این مهارت‌های فراشناخت به صورت مهارت‌های آگاهی‌دهنده عمل می‌کنند که در طی یادگیری و پردازش اطلاعات مورد استفاده ذهن قرار می‌گیرد و جریان این پردازش را تسهیل می‌کند. به طور کلی کیفیت حافظه و یادگیری به فراشناخت وابسته است. اصطلاح فراشناخت را اولین بار فلاول^۱ در سال ۱۹۷۶ مورد استفاده قرار داد تا با آن دانش شخص را در مورد فرآیندها و تولیدات شناختی یا هر چیز مربوط به آن توصیف کند. بنابراین می‌توان گفت فراشناخت کلیدی است برای توانایی شناختی، که به افراد اجازه می‌دهد تا افکارشان را کنترل و بازسازی کنند و نقش اساسی در یادگیری ایفا می‌کند. اگر نگاهی واقع بینانه به دنیای پیرامون خود داشته باشیم به این واقعیت اذعان می‌کنیم که اکثر افراد جامعه علی‌الخصوص دانش آموزان با مسایل و مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌باشند ولیکن بعضی از آنان با وجود هرگونه مشکل و یا استرسی که دارند، به طبع به پیشرفت تحصیلی آنان لطمه وارد می‌کند. اکثر نظریه پردازان بین دو جنبه فراشناخت تمایز قایل شده‌اند: الف) دانش فراشناختی که عبارت است از اطلاعاتی که افراد در مورد شناخت خود درباره عوامل و راهبردهای یادگیری مرتبط با تکلیف دارند. ب) تنظیم فراشناختی که به انواع اعمال اجرایی نظیر توجه، بازبینی، برنامه ریزی و شناسایی خطاها در عملکرد اشاره دارد و بر فعالیت‌های شناختی اثر می‌گذارد (خضری، ۱۳۹۶).

از عوامل مهم و تاثیرگذار بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، فراشناخت است. فراشناخت، هرگونه دانش یا فعالیت شناختی است که موضوع آن شناخت یا تنظیم شناخت است. فلاول برای اولین بار هشیاری شناختی را تحت عنوان مفهومی جدید به نام فراشناخت بررسی کرد تا دانش فرد را در مورد فرآیندها و تولیدات شناختی یا هر چیز مربوط به آن توصیف کند. درباره فراشناخت، تعاریف گوناگونی ارایه شده است؛ آگاهی شخصی نسبت به فرآیندها و راهبردهای شناختی، تفکر درباره تفکر، دانش و کنترلی که در

^۱ Flavel

مورد تفکر و فعالیت‌های یادگیری اعمال می‌شود و هرگونه دانش یا فعالیت شناختی که موضوع آن شناخت یا تنظیم شناخت باشد که به دو بُعد دانش فراشناختی و تجربه فراشناختی تقسیم می‌شود. پس راهبردهای فراشناختی بیشتر به منظور بازنگری درک مطلب مورد استفاده قرار می‌گیرد. بازنگری و نظارت بر درک مطلب مستلزم این است که دانش آموزان اهدافی را برای واحد آموزشی یا فعالیت تعیین کنند، میزان برآورده شدن اهداف تعیین شده را بسنجند و اگر نیاز باشد راهبردهای مورد استفاده برای دستیابی به اهداف را اصلاح کنند (پهلوان و همکاران، ۱۴۰۱).

نظریه‌های باورهای فراشناختی مفهوم جدیدی است. هنوز هیچ کس نمی‌تواند دقیقاً بگوید که تفاوت‌های میان دانش آموزان در طول تحصیلشان تا چه حد مربوط به باورهای فراشناختی می‌شود. اما داده‌های موجود نشان می‌دهند که باورهای فراشناختی می‌تواند به اندازه باورهای شناختی و گاهی اوقات بیش از آن قدرت پیش بینی داشته باشند، و همچنین عده‌ای معتقدند راهبردهای فراشناختی را می‌توان به نوجوانان آموخت و سطح آن را ارتقاء داد. امروزه عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان به عنوان یک شاخص مهم برای ارزیابی نظام آموزشی مورد توجه قرار می‌گیرد. همواره عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، یکی از مهمترین راه‌های ارزیابی عملکرد معلمان محسوب می‌شود و برای دانش‌آموزان نیز نمرات و معدل تحصیلی معرف توانایی‌های علمی آنها برای ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر می‌باشد. از این رو، عملکرد تحصیلی همواره برای معلمان، دانش‌آموزان، والدین و پژوهشگران حوزه تربیتی حائز اهمیت بوده است و به همین علت، محققان و متخصصان تربیتی بسیاری پژوهش‌های خود را بر شناخت عوامل موثر و مرتبط با پیشرفت تحصیلی متمرکز کرده‌اند (پالاردی و همکاران^۱، ۲۰۱۵).

در این راستا، یکی از مشکلات معلمان حضور دانش‌آموزانی در کلاس درس است که از نظر ذهنی عقب مانده نیستند، از نظر وضعیت جسمی و ظاهری نیز مشکلی ندارند و مانند سایر همکلاسی‌های خویش می‌باشند، در حالی که از نظر رشد زبان، ادراک بینایی و شنوایی، هجی کردن و مشکلاتی از این دست مواجه هستند، به طوری که این مشکلات در فرآیند یادگیری و پیشرفت تحصیلی‌شان و همچنین تاثیر سوء داشته و موجب افت تحصیلی شدید آنان می‌شود. دانش‌آموزان با مشکلات یادگیری، به درونی سازی تجربیات

^۱ Palardy et al

منفی خود در مدرسه گرایش داشته و اغلب به دلیل اینکه در یادگیری دچار مشکلات بیشتری نسبت به همسالان خود هستند، درباره موفقیت تحصیلی شان تردید دارند (حسینی-راد، ۱۳۹۵).

از طرف دیگر؛ رفتار آدمی تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار دارد و شخصیت انسان در صورتی به کمال می‌رسد که بین او و محیط تعامل و تبادل مناسبی وجود داشته باشد. فشارهای اجتماعی تأثیر فراوانی بر رفتار فرد دارند و از سوی دیگر انسان موجودی انعطاف پذیر است. او نه تنها با محیط سازگار می‌شود، بلکه محیط را نیز بنا بر خواسته‌های خود دگرگون می‌کند. در شکل‌گیری سازگاری عواملی چون شیوه‌های تربیتی، ارزش‌ها و اعتقادات حاکم بر فرد و جامعه، همسالان، خانواده و آموزش و پرورش موثر هستند (رویگر و ملکی^۱، ۲۰۱۱).

یکی از ابعاد مهم در راستای توسعه علوم فراگیری آن است. در شرایطی که راهیابی به مدرسه به عنوان مکانی برای آموختن دانش برای پیشرفت جامعه امری ضروری به نظر می‌رسد، توجه به عملکرد تحصیلی از اهمیت خاصی برخوردار است. شاید به همین دلیل است که نظریه پردازان تربیتی بسیاری از پژوهش‌های خود را بر شناخت عوامل مؤثر بر عملکرد تحصیلی متمرکز کرده‌اند. برای دانش آموزان و دانشجویان معدل تحصیلی معرف توانایی‌های علمی آنها برای ورود به دنیای کار و اشتغال و مقاطع تحصیلی بالاتر است (بالوئی و همکاران، ۱۴۰۱).

باورهای هوشی نظام‌هایی معنایی هستند که به رفتارهای فرد جهت می‌دهند و پیش - بینی رفتار او را برای دیگران ممکن می‌سازند به عبارت دیگر، باورهای هوشی زیربنای قضاوت فرد درباره خود است. باور هوشی افزایشی به این موضوع اشاره دارد که هوش کیفیتی انعطاف‌پذیر و قابل افزایش است. در مقابل، باور ذاتی در مورد هوش بیان می‌کند که هوش کیفیتی ثابت و غیر قابل افزایش است. باورهای هوشی چارچوب‌های شناختی - انگیزشی متفاوتی را برای فراگیران ایجاد می‌کنند و بنابراین زمانی که فراگیر یکی از انواع باورهای هوشی را می‌پذیرد، این باور بر چگونگی روبه‌رو شدن با تکالیف یادگیری تأثیر می‌گذارد. فراگیرانی که دارای باور افزایشی در مورد هوش هستند بر بهبود شایستگی - هایشان و اکتساب دانش جدید تأکید دارند. برای این منظور، ایشان به دنبال موقعیت‌های

¹ Rueger & Malecki

چالش برانگیزی هستند که نیازمند تلاش است و سبب بالا رفتن یادگیری می‌شود. فراگیران با باور هوشی ذاتی برای غلبه بر مشکلات حداقل تلاش را به خرج می‌دهند و هنگام مواجهه با چالش‌ها به راحتی تسلیم می‌شود (میرزاییگی و همکاران، ۱۳۹۸).

آموزش و ضرورت انجام آن، از مقوله‌هایی است که امروزه لزوم آن بر همگان آشکار است. در دنیای امروز آموزش دیگر هزینه تلقی نمی‌شود، بلکه نوعی سرمایه گذاری است. نتایج فعالیت‌های تحصیلی همواره به عنوان یکی از مهمترین عوامل برای پیش‌بینی موفقیت‌های آینده محسوب می‌شود و موفقیت در آموزش تحصیلی، پایه‌ای جهت ورود موفق به جامعه می‌باشد. آموزش جامعه را برای اداره و به کارگیری منابع موجود به شکل کارا و موثر در جهت اهداف توسعه آماده ساخته و تعلیم می‌دهد. سرمایه گذاری‌های انجام شده در منابع انسانی می‌تواند بازده مثبت اجتماعی داشته و بر رشد و توسعه اقتصادی تاثیرگذار باشد. در سطح آموزشی هر کشور، به موازات توسعه کمی می‌بایست در جهت ارتقای توسعه کیفی نیز، گام‌های اساسی برداشته شود. توجه به کیفیت لازمه پویایی و تمرکز نظام آموزش است و توفیق در این راه اثر بخشی و افزایش کارایی و بهره‌وری را به همراه خواهد داشت (قربانین، ۱۳۹۵).

امروزه مسأله موفقیت یا فقدان موفقیت در امر تحصیل از مهمترین دغدغه‌های هر نظام آموزشی در تمامی جوامع است. موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است. بنابراین، پیشرفت عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی آموزش و پرورش است و در واقع تمام کوشش‌ها و کشش‌های این سازمان برای جامعه عمل پوشاندن به این امر است. به عبارتی، جامعه و به ویژه آموزش و پرورش، نسبت به سرنوشت، رشد و تکامل موفقیت آمیز و جایگاه فرد در جامعه، علاقمند است و انتظار دارد که فرد بتواند در جوانب گوناگون اعم از ابعاد شناختی، اجتماعی، هیجانی و رفتاری پیشرفت کند و تعالی یابد. با توجه به این که میزان پیشرفت و اُفت تحصیلی یکی از ملاک‌های کارایی نظام آموزشی است، از این رو، کشف و مطالعه متغیرهای تأثیرگذار بر عملکرد تحصیلی به شناخت بهتر و پیش‌بینی متغیرهای مؤثر در مدرسه می‌انجامد. حساسیت تعلیم و تربیت از یک سو و پیچیدگی جهان امروز از سوی دیگر، مدیران و معلمان آگاه‌تری را طلب می‌کند تا زمینه رشد جمعی را فراهم نمایند. امروزه تمرکز

آموزشی به جای ارائه‌ی برنامه‌های آموزشی یا مدیریت رفتار کلاسی، به پرورش دانش آموزان با انگیزه و راهبردی تغییر کرده است (سیفی و همکاران، ۱۴۰۱).

برای اهمیت باورهای هوشی در پیشرفت عملکرد تحصیلی می‌توان به مطالعات ایمز و آرچر^۱ (۱۹۹۸) و دوئک و لیگت^۲ (۱۹۸۸)، اشاره نمود که نشان داده است که تجارب گذشته از تکالیف درسی، تاریخچه موفقیت‌ها و شکست‌ها، اهداف و عقاید والدین و اساتید و ساختار کلاسی در شکل‌گیری باورهای هوشی و جهت‌گیری اهداف یادگیری نقش تعیین‌کننده‌ای داشته و طرح‌واره‌هایی را جهت تفسیر از علل شکست و موفقیت ایجاد می‌کنند که ریشه در الگوهای سازگار و ناسازگار انگیزشی دارند. دوئک و لیگت (۱۹۸۸)، نشان دادند که جهت‌گیری هدفی دانش‌آموختگان، راهبردهای یادگیری، باورشان در مورد معنای تلاش و شکست و نهایتاً پیشرفت تحصیلی آنها تحت تأثیر باورهای هوشی قرار می‌گیرد (نصیری و همکاران، ۲۰۲۲).

با توجه به تحقیق دوئک و مستر^۴ (۲۰۰۸)، باور ذاتی در مورد هوش، سطح درگیری فعال یادگیری را افزایش نمی‌دهد. ولی در مقابل، باور افزایشی در مورد هوش، نقش موثری در خودتنظیمی یادگیری فراگیران دارد. با توجه به نتایج تحقیقات دوئک و مستر دانش‌آموختگانی که باور افزایشی از هوش دارند، احتمال دارد که الگوهای رفتاری سازشی از خود نشان بدهند. در مقابل، دانش‌آموختگانی که باور هوشی ذاتی را قبول دارند، بیشتر مستعد رفتارهای ناسازگارانه هستند. همچنین، دانش‌آموختگانی که از باور هوشی افزایشی طرفداری می‌کنند، نه تنها بیشتر تلاش می‌کنند تا انگیزه و یادگیریشان را مدیریت کنند، بلکه تمایل بیشتری برای مشخص نمودن نواقص یادگیری از خود نشان می‌دهند (نصیری و همکاران، ۲۰۲۲).

دانش‌آموزان برای ایجاد سازگاری اجتماعی همواره باید دو فرآیند را مورد توجه قرار دهند، نخست؛ تدبیر یا کنار گذاشتن خلق و خو و عاداتی که قبلاً داشته‌اند و اکنون به مدرسه آورده و در شرایط جدید مدرسه کارایی نداشته و چه بسا مشکل‌آفرین باشد، زیرا با شرایط اجتماعی مدرسه سازگاری ندارد. دوم؛ شکل دادن نگرش‌ها و عادات و خلق و خواها و شایستگی‌هایی که برای موفقیت و کارایی در محیط مدرسه ضروری می‌باشد.

¹ Ames and Archer

² Duke and Liget

³ Nasiri et al

⁴ Duke & Mr

یادگیری احترام به ارزش‌ها، عقاید هر قومیتی و نیز رعایت مقررات مدرسه و کنترل هیجانات و احساسات خود و روابط بین فردی و نگرش و باورهای صحیح و واقع بینانه از جمله اصولی هستند که دانش آموزان می‌بایست برای ایجاد سازگاری با محیط و اجتماع خود به آنها هم نیاز دارند و هم مهم و ضروری می‌باشند (خدیوی و اصنام، ۱۴۰۱). با توجه به موارد فوق‌الذکر سوال اصلی تحقیق بدین شکل است که؛ باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی تا چه اندازه بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیرگذار است؟

۲. مبانی نظری تحقیق

اصطلاح فراشناخت به دانش ما درباره فرآیندهای شناختی خودمان و چگونگی استفاده بهینه از آنها برای رسیدن به هدف‌های یادگیری گفته می‌شود. به عبارت دیگر؛ فراشناخت دانش یا آگاهی فرد از نظام شناختی خود او یا دانستن درباره دانستن است. این دانش ما را یاری می‌کند تا به هنگام یادگیری و دانستن امور، پیشرفت خود را در نظر بگیریم. می‌توان به گونه‌ای دیگر نیز فراشناخت را تعریف کرد، بدین صورت آن را شناختِ شناخت دانست. از آنجا که شناخت را به دانستن و یادگیری معنی کردیم، پس می‌توانیم فراشناخت را به دانستن درباره نحوه یادگیری و تفکر خود معنی کنیم. به همین سبب، یکی از تعبیر بسیار نزدیک به فراشناخت، یادگیریِ یادگیری است. تعریف فراشناخت اگرچه تعریف جامع از فراشناخت، چالش برانگیز و دشوار به نظر می‌رسد، اما عموم محققان در این نکته اتفاق نظر دارند که فراشناخت به شناختن شناخت یا دانستن درباره دانستن گفته می‌شود. به طور دقیق‌تر، فراشناخت، دانش فرد درباره چگونگی یادگیری خود است. فلاول فراشناخت را به عنوان آگاهی از شناخت و فرآیندهای شناختی و کنترل، تنظیم و بازبینی فعالانه شناخت تعریف کرد (آنتونیسامی^۱، ۲۰۲۱). دول فولک^۲، از دید یه پردازش اطلاعات، فراشناخت را فرآیندهای کنترل اجرایی نظر از قبیل توجه، مرور و تمرین، سازمان‌دهی و دستکاری اطلاعات می‌داند. اصطلاح فراشناخت، دانش فرد درباره فرآیندهای شناختی خود و چگونگی استفاده بهینه از آنها برای رسیدن به اهداف یادگیری

^۱ Anthonysamy

^۲ Dole Folk

است. به عبارت دیگر؛ فراشناخت، دانش یا آگاهی فرد از نظام شناختی خود است. متکالفه و شیمامورا^۱، فراشناخت را وسیله دستکاری و نظم بخشی فرآیندهای شناختی می‌داند. براون^۲ فراشناخت را به دو صورت آگاهی فرد از فعالیت‌ها یا فرآیندهای شناختی خود و روش‌های به کار رفته برای تنظیم فرآیندهای شناختی بیان می‌کند (شعبانی و همکاران، ۱۴۰۰).

باورهای هوشی به دو دسته‌ی باورهای هوشی افزایشی و باورهای هوشی ذاتی تقسیم می‌شوند. باور هوشی افزایشی به این مطلب اشاره دارد که هوش کیفیتی انعطاف‌پذیر، قابل افزایش و قابل کنترل است. در مقابل باور هوشی ذاتی در مورد هوش به این مطلب اشاره دارد که هوش کیفیتی ثابت، غیر قابل کنترل، انعطاف ناپذیر و غیر قابل افزایش است. افراد با باور ذاتی هوش، بر دستیابی به عملکرد خوب تمرکز می‌کنند و برای رسیدن به اهدافشان و غلبه بر مشکلات حداقل تلاش را به خرج می‌دهند و در مواجهه با مشکلات و چالش‌ها به راحتی تسلیم می‌شوند (دینگر و دیکهوزر^۳، ۲۰۱۳). از نظر دوئک (۲۰۰۰)، ولمن (۱۹۹۰) و اشتنبرگ (۱۹۸۵)^۴ باورهای هوشی، نظام‌های معنایی هستند که به رفتارهای هوشی فرد جهت می‌دهند و پیش بینی رفتار او را برای دیگران ممکن می‌سازند، به عبارتی باورهای هوشی زیربنای قضاوت فرد درباره خود، دنیا و افرادی که در آن زندگی می‌کنند، است (اسلامی^۵، ۲۰۲۲). باورهای هوشی به عنوان یک مقوله انگیزشی که زیرساخت انگیزه‌های فرد برای رسیدن به موقعیت در سطحی بالاتر است، دارای اهمیت اساسی است. باورهای هوشی افراد را به عنوان سبک‌های عالی آنان در نظر گرفته‌اند. از نظر آنها باورهای هوشی به عنوان واسطه درونی است که ساختار برجسته ذهنی را برای شناخت، عاطفه و رفتار فراهم می‌آورد. از این رو می‌توان باورهای هوشی را در درون بُعد ثبات اسناد قرار داد. زیرا آنها عمدتاً به تغییرپذیری توانایی هوش و نیز مؤثر بودن یا نبودن تلاش و تمرین توانایی هوشی اشاره دارند (رضایی و سلیمان پور عمران، ۱۳۹۵). باورهای افراد، دنیای آنان را سازمان می‌دهد و به تجربیاتشان معنا می‌بخشد. اینکه چگونه این باورها می‌توانند دنیای روانشناختی مختلفی را در افراد ایجاد کنند و آنها را در موقعیت‌های مشابه

¹ Metcalfe and Shimamura

² Brown

³ Dinger & Dickhauser

⁴ Duke, Ullman & Ashtenberg

⁵ Aslami

به تفکر، احساس و عمل متفاوتی هدایت کنند، موضوع بسیار مهمی است. دوئک^۱ (۲۰۱۱)، می‌گوید این باورهای ما هستند که به دنیای اطرافمان سازمان می‌دهند و به تجربیاتمان معنا می‌دهند و به طور کلی سیستم رفتاری و معنایی هر فرد را تشکیل می‌دهند. نظریه شناختی اجتماعی از جمله نظریه‌هایی است که بر نقش متغیرهای انگیزشی - شناختی در پیشرفت تحصیلی تأکید می‌کند، او در این مدل به بررسی نظام باورهای افراد می‌پردازد. دو مفهوم مهم این نظریه عبارتند از: باورها یا نظریه‌های ضمنی که یادگیرندگان در مورد ماهیت هوش دارند و اهداف پیشرفت آنان (دوئک، ۲۰۱۱). دوئک باورهای هوشی را شامل باورهای هوشی ذاتی و باورهای هوشی افزایشی می‌داند و بیان می‌دارد افرادی که باور هوشی ذاتی دارند، معتقدند که صفات شخصی آنها از قبیل هوش، ثابت و تغییرناپذیر و قابل اندازه‌گیری است. در مقابل افرادی که باور هوشی افزایشی دارند، معتقدند که هوش یک جوهر ثابت و غیرقابل تغییر نیست. بلکه از طریق تلاش و تجربه می‌توان آن را تغییر داد. دیست، ملاند و بریدابیک^۲ (۲۰۱۴)، معتقدند که باورهای هوشی بر چگونگی تفسیر فرد از شکست‌ها و پیشرفت خود از یک سو و بر نهادینه کردن اهداف پیشرفت از سویی دیگر اثر می‌گذارد (دیست و همکاران^۳، ۲۰۱۴).

سازگاری اجتماعی عبارت است از: توانایی برقراری ارتباط متقابل با دیگران به طریقی خاص که در عرف جامعه قابل قبول باشد. به عبارت دیگر؛ سازگاری اجتماعی فرآیندی است که فرد را قادر می‌سازد تا از طرفی رفتار دیگران را درک و پیش بینی کند و از طرف دیگر رفتار خود را کنترل کند تا نهایتاً تعاملات اجتماعی خود را تنظیم کند. سازگاری اجتماعی شاخه‌ای از علوم انسانی و علمی نسبتاً جوان است که بعد از پیدایی و رشد روان‌شناسی عمومی و جامعه‌شناسی به عنوان دانشی نو مطرح شد و در دانشگاه‌های دنیا تدریس می‌شود. این دانش تازه از راه رسیدن و نوپا دیوارهای سخت و ستبری که روان‌شناسی و جامعه‌شناسی را از هم جدا می‌کرد فرو می‌ریزد و تجاین فرد و جامعه را که سالیان دراز موجب استنتاج‌های نادرست علمی و عملی بود از میان بر می‌دارد و به عنوان نظمی واسطه‌ای که میان جامعه‌شناسی و روان‌شناسی قرار می‌گردد و به مطالعه و پیوندهایش با گروه‌های مختلف اجتماعی که دارد از آنها متأثر می‌شود و بر آنها اثر نیز می‌-

^۱ Dweck

^۲ Dist, Meland & Bridabic

^۳ Diseth et al

گذارد. از این رو روان‌شناسی اجتماعی می‌تواند در جنبه‌های گوناگون زندگی اجتماعی مورد استفاده قرار گیرد (سارانی، ۱۴۰۰). طبق نظر اریندل^۱، سازگاری اجتماعی ناراحتی و ترسی است که در تعاملات اجتماعی روی می‌دهد. تیلور و همکاران^۲ سازگاری اجتماعی را توجه انتخابی به تشدید کننده‌های تهدیدات اجتماعی و تحریف قضاوت رویدادهای اجتماعی تعریف کرده‌اند. پژوهش‌های متعدد ضمن گزارش نقص و کاستی مهارت‌های اجتماعی در افراد ناتوان، به اهمیت آموزش و به کارگیری مهارت اجتماعی و افزایش این مهارت‌ها تاکید کرده‌اند. برای آموزش سازگاری اجتماعی از روش‌های مختلفی استفاده می‌شود که یکی از مهمترین آنها هنر درمانی است. تحقیقات نشان داده‌اند، هنر درمانی به شکل‌های مختلف مانده نقاشی درمانی نمایش درمانی نمایش عروسکی و حرکات موزون اثربخشی روان‌نمایشگری بر سازگاری اجتماعی، برای درمان و کنترل ناسازگاری اجتماعی کاربرد دارند. در مطالعه‌ای درباره سازگاری اجتماعی کودکان ناشنوا گزارش شد این افراد در فعالیت‌های اجتماعی کمتر شرکت می‌کنند و اکثر آنها عضو سازمان‌های اجتماعی عمومی نیستند (استادیان خانی و فدایی مقدم، ۱۳۹۶).

عملکرد تحصیلی عبارت است از: کلیه‌ی فعالیت‌ها و تلاش‌هایی که یک فرد در جهت کسب علوم و دانش و گذراندن پایه‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف در مراکز آموزشی از خود نشان می‌دهد. به عبارت دیگر؛ عملکرد تحصیلی عبارت است از: درجه و میزان موفقیت فرد در امتحانات پایان ترم تحصیلی مدارس که از نمره صفر تا بیست تعیین می‌گردد. عملکرد تحصیلی به معنای توانایی دانش آموزان در پاسخ دهی به مسائل مربوط به موضوع یا موضوعات خاص پیش‌بینی شده برای یک دوره آموزشی است. عملکرد تحصیلی شامل ثبت کلیه فعالیت‌های شناختی فرد تحصیل کننده است که با یک سیستم درجه بندی مورد توافق با توجه به سطوح مختلف فعالیت‌های هیجانی و آموزشی و جدول زمانی سنجیده می‌شود و به عنوان فرآیند پیشرفت تحصیلی در نظر گرفته می‌شود (دستمزد و مشایخی، ۱۴۰۰). نیاز به پیشرفت یکی از انگیزه‌های اولیه بشر است. افرادی که نیاز به پیشرفت در آنها قوی‌تر است، تمایل بیشتری به کامل شدن و بهبود عملکرد خود دارند. آنان ترجیح می‌دهند با وظیفه‌شناسی کارهایی انجام دهند که چالش برانگیز بوده به طوری که ارزیابی

¹ Erindel

² Taylor et al

پیشرفت آنان در مقایسه با پیشرفت سایر مردم بر حسب ملاک‌هایی امکان پذیر باشد. به بیان دیگر پیشرفت رفتاری است مبتنی بر وظیفه، که اجازه می‌دهد عملکرد فرد بر طبق ملاک‌های فرض شده درونی یا بیرونی مورد ارزیابی قرار گیرد. پیشرفت تحصیلی دانش آموزان یکی از شاخص‌های مهم در ارزشیابی آموزش و پرورش است و سطوح بالای آن می‌تواند پیش بینی کننده آینده روشن برای فرد و جامعه باشد و تمام کوشش‌ها و سرمایه‌گذاری‌های هر نظامی، تحقق این هدف می‌باشد. بر این اساس روان‌شناسان و متخصصان تعلیم و تربیت به بررسی عوامل انگیزشی در یادگیری و عملکرد دانش آموزان در حوزه های گوناگون درسی توجه داشتند. از دهه ۱۹۸۰ میلادی اکثر تحقیقات صورت گرفته در زمینه پیشرفت تحصیلی بر عوامل روانی که بر یادگیری دانش آموزان تأثیر دارند (بهداری جهرمی و همکاران، ۱۳۹۸). عملکرد تحصیلی به توانایی آموخته شده یا اکتسابی فرد در موضوعات آموزشی اطلاق می‌شود که به وسیله آزمون‌های فراگیری استاندارد شده یا آزمون‌های معلم ساخته اندازه گیری می‌شود. به طور کلی این اصطلاح به معنای مقدار یادگیری آموزشی فرد است، به طوری که بتوان آنها را در مقوله کلی عوامل مربوط به تفاوت‌های فردی و عوامل مربوط به مدرسه و نظام آموزش و پرورش مورد مطالعه قرار داد. یکی از ابعاد پیشرفت در آموزش عالی، پیشرفت تحصیلی است که مفهوم آن معلومات یا مهارت های اکتسابی عمومی یا خصوصی در موضوع درسی است که معمولاً به وسیله آزمایش‌ها یا نشانه‌ها یا هر دو که اساتید برای دانشجویان وضع می‌کنند، اندازه گیری می‌شود (کاکای و همکاران، ۱۴۰۰).

۳. پیشینه تحقیق

دارایی (۱۳۹۸)، در تحقیقی به بررسی رابطه باورهای فراشناخت و سلامت روان با عملکرد تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی لرستان پرداختند. نتایج تحقیق فوق نشان می‌دهد، بین باورهای فراشناخت و سلامت روان با عملکرد تحصیلی رابطه معنادار وجود دارد. همچنین بر اساس یافته‌های تحلیل رگرسیون چندگانه، نشانه‌های جسمانی، افسردگی، عدم اطمینان شناختی، اضطراب و بی‌خوابی، باورهای نگرانی منفی و کارکرد اجتماعی، ۰/۵۶ از واریانس نمرات عملکرد تحصیلی دانشجویان را تبیین می‌نماید. دیناروند (۱۳۹۹)، در تحقیقی به بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر سازگاری

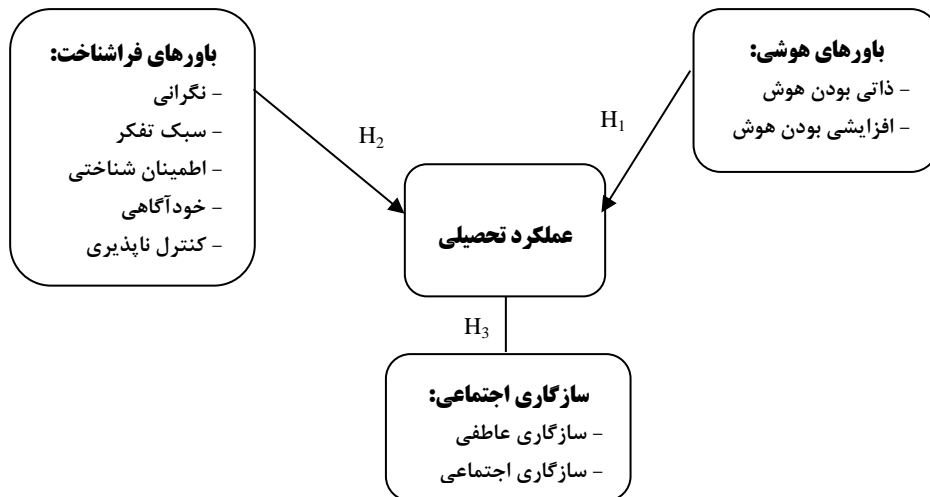
اجتماعی- فردی و شادکامی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر دوره اول متوسطه شهر بندر امام خمینی (ره) پرداختند. نتایج تحقیق فوق نشان داد، آموزش به کار رفته باعث افزایش شادکامی، سازگاری اجتماعی و همچنین پیشرفت در عملکرد تحصیلی در دانش آموزان می‌شود. به طور کلی، می‌توان گفت که آموزش به کار رفته در تحقق فرضیه‌های پژوهش اثربخش است. ثابت و همکاران (۱۴۰۰)، در تحقیقی به بررسی و مقایسه جنسیتی سازگاری اجتماعی و عملکرد تحصیلی همشیران دچار تروما (سرطان) پرداختند. نتایج آماری حاکی از آسیب جدی‌تر در عملکرد تحصیلی دختران همشیر نسبت به پسران و سازگاری بالاتر پسران همشیر کودکان مبتلا به سرطان را نشان داد. لذا به نظر می‌رسد توجه به تمامی اعضای خانواده کودکان مبتلا به سرطان به ویژه همشیران دختر ضروری می‌باشد. فردوسی و همکاران (۱۴۰۱) در تحقیقی به بررسی رابطه باورهای هوشی و انعطاف پذیری شناختی با عملکرد تحصیلی: بررسی نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی ادراک شده و ادراک خویشتن در دانش آموزان پرداختند. یافته‌های تحقیق فوق نشان داد، حمایت ادراک شده در رابطه بین متغیر باورهای هوشی و عملکرد تحصیلی نقش میانجی را دارا نمی‌باشد. همچنین رابطه باورهای هوشی و عملکرد تحصیلی با نقش میانجی ادراک خویشتن نشان داد، اثر غیرمستقیم معنادار نمی‌باشند. همچنین در زمینه نقش میانجی حمایت ادراک شده در رابطه بین انعطاف پذیری شناختی با عملکرد تحصیلی نشان داد رابطه بین متغیرها دارای اثر غیرمستقیم و معنادار می‌باشد ولی ادراک خویشتن قادر نیست نقش میانجی در رابطه بین متغیر انعطاف پذیری شناختی و عملکرد تحصیلی ایفا نماید. در ادامه نتایج تحقیق فوق نشان داد که در این گروه سنی (پایه نهم) انعطاف پذیری شناختی به صورت مستقیم و غیرمستقیم از طریق حمایت اجتماعی ادراک شده بر عملکرد تحصیلی تأثیر می‌گذارد. یافته‌های پژوهش برای سیاست گذاران عرصه آموزش و پرورش مفید است. انگگرینی سوجانا و همکاران^۱ (۲۰۲۱)، در تحقیقی به بررسی سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان زبان انگلیسی در آموزش عالی پرداختند. نتایج تحقیق فوق نشان می‌دهد، بین سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی همبستگی بسیار ضعیف و معناداری وجود دارد. همچنین سازگاری اجتماعی ۳/۳ درصد در پیشرفت تحصیلی نقش

^۱ Anggraeni Sujana et al

داشته است. لوزانو- بلاسکو و همکاران^۱ (۲۰۲۲)، در تحقیقی به بررسی انواع هوش و عملکرد تحصیلی: مرور سیستماتیک و متاآنالیز پرداختند. نتایج نشان داد، هوش علاوه بر اینکه پیش بینی کننده خوبی برای عملکرد تحصیلی است، بسته به نوع هوش یا مدل نظری که به عنوان مرجع در نظر گرفته شده است و همچنین بسته به کشور یا فرهنگ مبدأ تحت تأثیر قرار می‌گیرد. صفری و یوسف پور^۲ (۲۰۲۲)، در تحقیقی به بررسی نقش باورهای فراشناختی در پیش بینی اهمال کاری تحصیلی در بین دانشجویان ایران: مطالعه مقطعی پرداختند. نتایج تحقیق فوق نشان می‌دهد، باورهای فراشناختی می‌توانند اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان را پیش بینی کنند. بنابراین اصلاح باورهای فراشناختی برای کاهش اهمال کاری پیشنهاد می‌شود.

بنابراین فرضیه های پژوهش بصورت زیر قابل بیان است:

- (۱) باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.
- (۲) باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.
- (۳) سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

¹ Lozano-Blasco et al

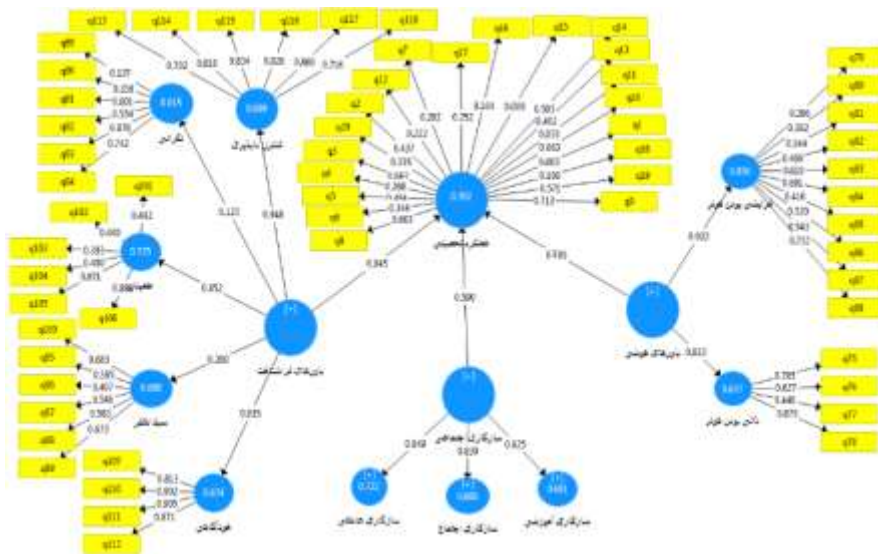
² Safari & Yousefpoor

۵. روش تحقیق

این تحقیق به لحاظ هدف اجرا از نوع، کاربردی است. تحقیق کاربردی، تحقیقی است که به منظور حل مشکل یا معضل خاص علمی یا اجتماعی انجام می‌گیرد. همچنین پژوهش حاضر ترکیبی از روش پیمایشی است از رایج‌ترین شیوه‌های گردآوری داده‌ها در روش پژوهش پیمایشی، مصاحبه شخصی و استفاده از پرسشنامه است که در این پژوهش محقق برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد باورهای هوشی بابابی (۱۳۷۷)، پرسشنامه استاندارد باورهای فراشناخت ولز (۱۹۹۷)، پرسشنامه استاندارد سازگاری اجتماعی سینها و سینگ (۱۹۹۳) و پرسشنامه استاندارد عملکرد تحصیلی زارعی مجد (۱۴۰۰) به صورت تصادفی ساده استفاده و توزیع شده است که مرتبط با فرضیه‌ها و متغیرهای تحقیق می‌باشد و در انجام آن از تکنیک‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شده است. همچنین این تحقیق از نظر زمان اجرا تحقیقی مقطعی است و به لحاظ منطق اجرا استقرایی است. در پژوهش حاضر جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز می‌باشد که در حال حاضر تعداد ۷۴۲ نفر را شامل می‌شود. همچنین تعداد ۲۵۳ نفر از دانش‌آموزان را با استفاده از روش نمونه‌گیری کوکران به عنوان نمونه آماری انتخاب شده است. با توجه به ماهیت این تحقیق، جهت گردآوری اطلاعات مورد نیاز از روش کتابخانه‌ای استفاده شده است. مباحث تئوریک پژوهش از مسیر مطالعه منابع، نشریات، منابع داخلی و خارجی موجود در کتاب‌ها و استفاده از اینترنت جمع‌آوری شده است. یعنی اطلاعات و داده‌های مورد نیاز تحقیق کلاً از روش کتابخانه‌ای انجام گرفته است. در پایان جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات در این پژوهش از روش‌های آماری تحلیل عاملی و روش معادلات ساختاری و برای اجرای عملیات اقتصادسنجی نیز از نرم‌افزارهای Spss 22 و Smart Pls استفاده می‌گردد.

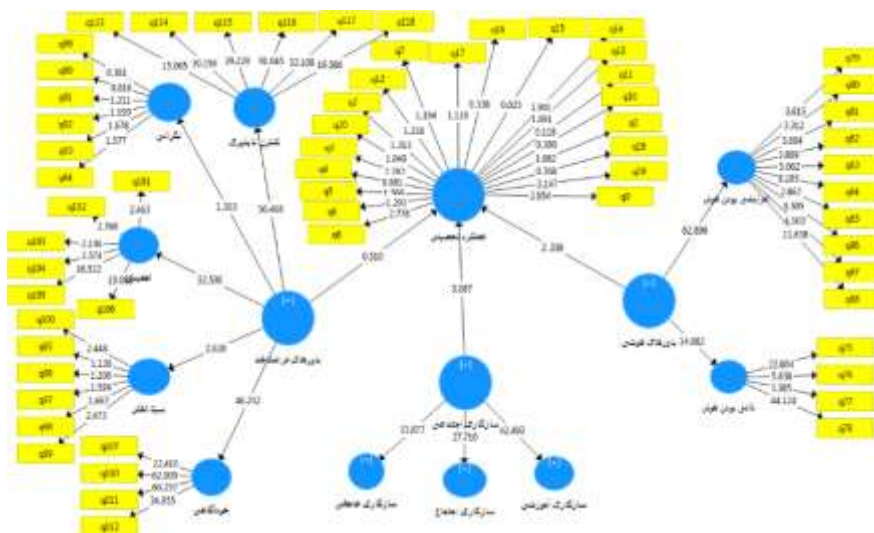
۶. آزمون فرضیات تحقیق

در این قسمت طبق شکل ۲ الی ۵ به بررسی آزمون فرضیات تحقیق با استفاده از نرم افزار Smart Pls می‌پردازیم.

شکل ۲: مدل ساختاری تحقیق همراه با ضرایب بارهای عاملی

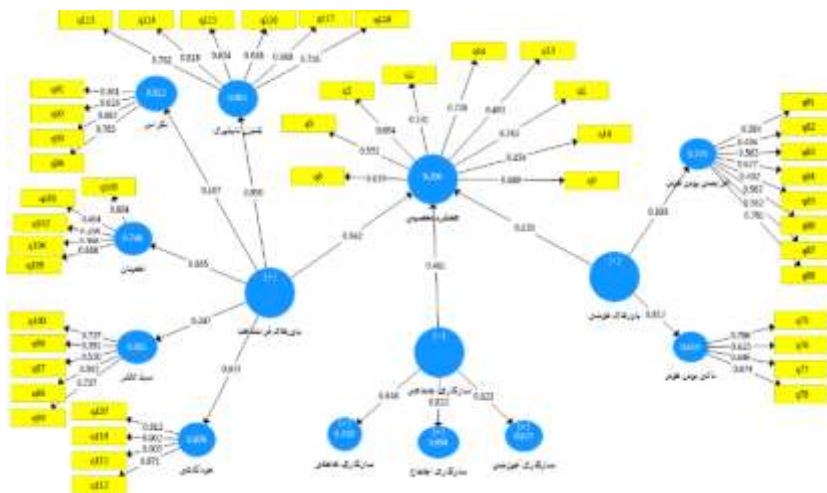
در شکل ۲- مشاهده می‌شود متغیرهای تحقیق از جمله باورهای هوشی مقدار بار عاملی این متغیر نسبت به هریک از مولفه‌های خود و سوالات هر مولفه پرسشنامه مشخص شده است. در ادامه مشاهده می‌شود بارهای عاملی متغیرهای باورهای فراشناختی و سازگاری اجتماعی نیز نسبت به هر یک از مولفه‌های آنها و سوالات هر مولفه پرسشنامه مشخص شده است.

شکل ۳: مدل ساختاری تحقیق همراه با ضرایب معناداری Z

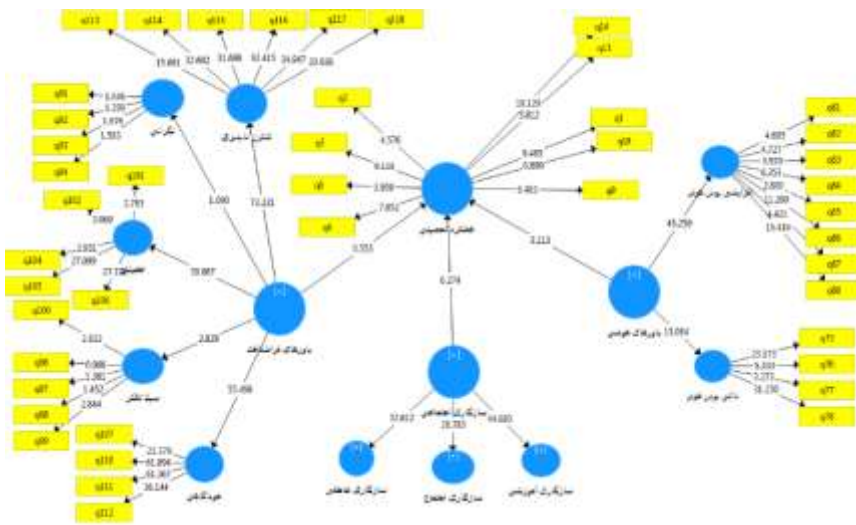
در شکل ۳- مشاهده می‌شود متغیرهای تحقیق از جمله باورهای هوشی مقدار ضریب معناداری این متغیر نسبت به هریک از مولفه‌های خود در پرسشنامه مشخص شده است. در ادامه مشاهده می‌شود ضرایب معناداری متغیرهای باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی نیز نسبت به هر یک از مولفه‌های آنها مشخص شده است.

در ادامه ضریب بار عاملی مقداری بین صفر و یک است. اگر بار عاملی کمتر از $0/4$ باشد رابطه ضعیف در نظر گرفته شده و از آن صرف نظر می‌شود. بار عاملی اگر زیر $0/4$ باشد سوالات مربوطه حذف می‌شود. بنابراین ناچاریم مجدداً مدل‌های ساختاری را با نرم-افزار PLS در هر دو حالت بارهای عاملی و ضریب معناداری Z ترسیم نماییم.

شکل ۴: مدل ساختاری اصلاح شده تحقیق همراه با ضرایب بارهای عاملی

در شکل ۴- مشاهده می‌شود مقدار بارهای عاملی تاثیر متغیرها و مولفه‌ها بر همدیگر که کوچکتر از $0/4$ می‌باشند در مدل حذف می‌شوند و مجدداً مدل ضرایب بارهای عاملی اصلاح شده با همان شروط قبلی ترسیم می‌شود.

شکل ۵: مدل ساختاری اصلاح شده تحقیق همراه با ضرایب معناداری Z

در شکل ۵- مشاهده می‌شود به علت اصلاح بارهای عاملی مقادیر ضرایب بارهای عاملی تغییر کرده است از همین رو بایستی مدل سطح معناداری Z را مجدداً ترسیم نماییم چراکه با تغییر مدل بارهای عاملی مدل ضریب معناداری نیز تغییر پیدا می‌کند. مطابق با الگوریتم تحلیل داده‌ها در PLS، بعد از مدل‌های ساختاری سؤالات، نوبت به محاسبه و گزارش ضرایب آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراجی می‌رسد، که نتایج آن در جدول ۱- آمده است.

جدول ۱- نتایج معیار آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراجی متغیرهای

پنهان تحقیق

متغیرهای مکنون	ضریب آلفای کرونباخ (Alpha>0.7)	ضریب پایایی ترکیبی (CR>0.7)	میانگین واریانس استخراجی (AVE>0.5)
اطمینان شناختی	۰/۷۱۲	۰/۷۴۸	۰/۵۱۰
افزایشی بودن هوش	۰/۷۲۳	۰/۸۰۴	۰/۵۴۷
باورهای فراشناخت	۰/۸۶۳	۰/۸۶۳	۰/۵۸۱
باورهای هوشی	۰/۷۸۰	۰/۸۲۸	۰/۵۶۹
خودآگاهی	۰/۸۹۶	۰/۹۲۸	۰/۷۶۳
ذاتی بودن هوش	۰/۷۳۱	۰/۷۸۶	۰/۶۹۳
سازگاری آموزشی	۰/۷۰۹	۰/۷۳۷	۰/۵۳۰
سازگاری اجتماع	۰/۷۷۶	۰/۸۱۰	۰/۵۱۷

تأثیر باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی...

۰/۵۸۷	۰/۸۱۸	۰/۸۱۲	سازگاری اجتماعی
۰/۵۹۰	۰/۸۴۳	۰/۸۱۴	سازگاری عاطفی
۰/۶۴۹	۰/۷۱۵	۰/۷۷۳	سبک تفکر
۰/۶۶۶	۰/۷۵۹	۰/۸۳۷	عملکرد تحصیلی
۰/۵۱۲	۰/۸۰۰	۰/۸۷۸	نگرانی
۰/۶۶۱	۰/۹۲۱	۰/۸۹۵	کنترل ناپذیری

با توجه به اینکه مقدار مناسب برای آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی ۰/۷ است و مطابق با یافته‌های جدول ۱- این معیارها در مورد متغیرهای مکنون مقدار مناسبی را اتخاذ نموده- اند، می‌توان مناسب بودن وضعیت پایایی پژوهش را تأیید نمود. همچنین با توجه به اینکه مقدار مناسب برای AVE¹، ۰/۵ است و مطابق با یافته‌های جدول ۱- این معیار در مورد متغیرهای مکنون مقدار مناسبی را اتخاذ نموده‌اند، در نتیجه مناسب بودن روایی همگرایی پژوهش تأیید می‌شود.

معیار فورنل و لارکر

معیاری که برای سنجش روایی واگرایی مدل‌های اندازه‌گیری در روش مدل‌یابی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی به کار می‌رود معیار معرفی شده توسط فورنل و لارکر است که میزان رابطه یک سازه با شاخص‌هایش در مقایسه رابطه آن سازه با سایر سازه‌ها است؛ به طوری که روایی واگرایی قابل قبول یک مدل حاکی از آن است که یک سازه در مدل تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارد تا با سازه‌های دیگر. فورنل و لارکر بیان می‌کنند که روایی واگرایی وقتی در سطح قابل قبول است که میزان AVE برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه‌های دیگر در مدل باشد.

جدول ۲- معیار فورنل و لارکر متغیرهای تحقیق

کنترل ناپذیری	نگرانی	عملکرد تحصیلی	سبک تفکر	سازگاری عاطفی	سازگاری اجتماعی	سازگاری اجتماع	سازگاری آموزشی	ذاتی بودن هوش	خودآگاهی	باورهای هوشی	باورهای فراشناخت	افزایشی بودن هوش	اطمینان

¹ Average Variance Extracted

سازگاری اجتماع	۰/۰۰۲	۰/۳۶۸	۰/۰۲۵	۰/۳۷۳	۰/۰۰۲	۰/۲۷۰	۰/۴۰۷	۰/۵۶۳						
سازگاری اجتماعی	۰/۰۵۷	۰/۳۰۱	۰/۰۷۸	۰/۳۱۲	۰/۰۴۲	۰/۲۱۷	۰/۸۲۳	۰/۴۳۳	۰/۴۳۳					
سازگاری عاطفی	۰/۰۹۱	۰/۳۲۴	۰/۱۱۵	۰/۲۳۱	۰/۰۷۴	۰/۰۱۴	۰/۵۹۰	۰/۵۴۳	۰/۳۴۸	۰/۵۳۹				
سیک تفکر	۰/۳۶۰	۰/۰۲۲	۰/۲۴۷	۰/۰۰۱	۰/۱۰۱	۰/۰۴۹	۰/۱۶۴	۰/۰۹۷	۰/۱۴۶	۰/۱۱۲	۰/۵۹۱			
عملکرد تحصیلی	۰/۰۵۰	۰/۰۴۳	۰/۰۰۴	۰/۱۲۸	۰/۰۲۰	۰/۱۷۴	۰/۳۹۶	۰/۴۲۵	۰/۴۵۲	۰/۲۷۹	۰/۰۲۱	۰/۶۰۵		
نگرانی	۰/۰۳۶	۰/۰۴۳	۰/۱۰۷	۰/۰۸۲	۰/۰۴۲	۰/۱۰۳	۰/۰۵۷	۰/۱۲۷	۰/۱۱۳	۰/۱۰۱	۰/۳۲۶	۰/۰۴۸	۰/۷۱۵	
کنترل ناپذیری	۰/۷۲۹	۰/۰۴۰	۰/۹۵۰	۰/۰۹۵	۰/۸۶۳	۰/۱۴۸	۰/۰۹۹	۰/۰۷۷	۰/۱۳۷	۰/۱۷۰	۰/۰۸۴	۰/۰۱۸	۰/۰۵۴	۰/۸۱۳

در نرم افزار PLS بررسی این امر به وسیله یک ماتریس صورت می‌پذیرد که خانه‌های این ماتریس حاوی مقادیر ضرایب همبستگی بین سازه‌ها و جذر مقادیر AVE مربوط به هر سازه است. این مدل در صورتی روایی و اگرای قابل قبولی دارد که اعداد مندرج در قطر اصلی از مقادیر زیرین خود بیشتر باشند. همان‌گونه که در جدول ۲- مشاهده می‌شود مقادیر مندرج در قطر اصلی از مقادیر زیرین (مقادیر پایین و سمت چپ)، خود که نشان دهنده همبستگی بین سازه‌ها هستند بیشتر می‌باشند. به عبارتی می‌توان نتیجه گرفت که میزان رابطه هر سازه با شاخص‌های بیشتر از همبستگی بین سازه‌هاست و این امر حاکی از این است که روایی و اگرای مدل نسبتاً مناسب می‌باشد.

معیار R Squares یا R^2 و Q^2

دومین معیار برای بررسی برازش مدل ساختاری در یک پژوهش ضرایب R^2 مربوط به متغیرهای پنهان درون‌زای (وابسته) مدل است. R^2 معیاری است که نشان از تأثیر یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا دارد و طبق جدول ۳- سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می‌شود. این معیار قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد و در صورتی که مقدار Q^2 در مورد یک سازه درون‌زا سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را کسب نماید، به ترتیب نشان از قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی سازه یا سازه‌های برون‌زای مربوط به آن را دارد.

جدول ۳- نتایج معیار R^2 و Q^2 برای سازه درون‌زا

متغیرهای مکنون	R^2	Q^2
اطمینان شناختی	۰/۷۴۷	۰/۲۷۰
افزایشی بودن هوش	۰/۷۷۴	۰/۲۴۷
باورهای فراشناخت	۰	۰
باورهای هوشی	۰	۰
خودآگاهی	۰/۸۷۸	۰/۶۲۸

ذاتی بودن هوش	۰/۶۵۷	۰/۳۰۴
سازگاری آموزشی	۰/۶۷۶	۰/۱۳۷
سازگاری اجتماع	۰/۶۹۲	۰/۱۹۵
سازگاری اجتماعی	۰	۰
سازگاری عاطفی	۰/۷۱۸	۰/۱۸۴
سبک تفکر	۰/۰۵۶	۰/۰۱۷
عملکرد تحصیلی	۰/۱۹۴	۰/۰۶۱
نگرانی	۰/۰۰۶	۰/۰۰۲
کنترل ناپذیری	۰/۹۰۲	۰/۵۵۶

مطابق با جدول ۳-، مقدار R^2 برای سازه‌های درون‌زای پژوهش محاسبه شده است که با توجه به سه مقدار ملاک، مناسب بودن برازش مدل ساختاری را تأیید می‌سازد. همچنین نتایج جدول ۳- نشان از قدرت پیش‌بینی مناسب مدل در خصوص سازه‌های درون‌زای پژوهش دارد و برازش مناسب مدل ساختاری را تأیید می‌سازد.

معیار^۱ GOF

برای بررسی برازش مدل کلی از معیار GOF استفاده می‌شود که سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده است. این معیار از طریق فرمول زیر محاسبه می‌گردد:

$$GOF = \sqrt{\overline{communalities} \times R^2}$$

از میانگین مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان پژوهش طبق جداول

۴- و ۵- به دست می‌آید.

جدول ۴- میزان Communalities و R^2 متغیرهای تحقیق

متغیرهای مکنون	Communalities	R^2
اطمینان شناختی	۰/۵۱۰	۰/۷۴۷
افزایشی بودن هوش	۰/۵۴۷	۰/۷۷۴
باورهای فراشناخت	۰/۵۸۱	۰
باورهای هوشی	۰/۵۶۹	۰
خودآگاهی	۰/۷۶۳	۰/۸۷۸

^۱ Goodness of Fit

ذاتی بودن هوش	۰/۶۹۳	۰/۶۵۷
سازگاری آموزشی	۰/۵۳۰	۰/۶۷۶
سازگاری اجتماع	۰/۵۱۷	۰/۶۹۲
سازگاری اجتماعی	۰/۵۸۷	۰
سازگاری عاطفی	۰/۵۹۰	۰/۷۱۸
سیک تفکر	۰/۶۴۹	۰/۰۵۶
عملکرد تحصیلی	۰/۶۶۶	۰/۱۹۴
نگرانی	۰/۵۱۲	۰/۰۰۶
کنترل ناپذیری	۰/۶۶۱	۰/۹۰۲

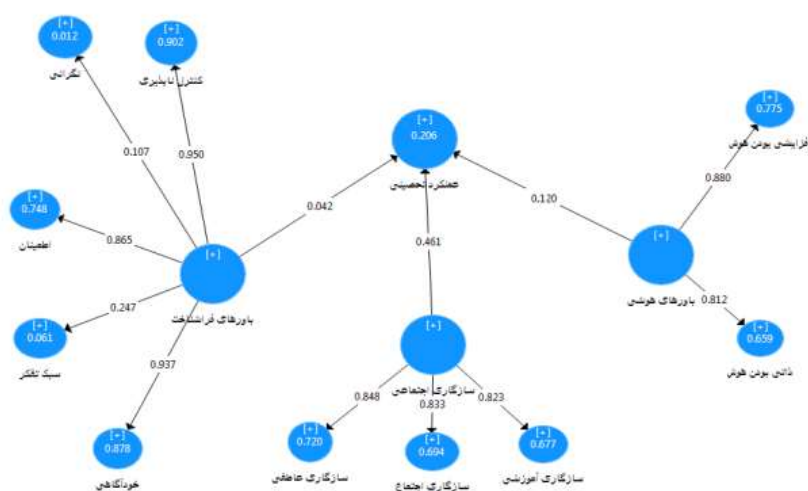
جدول ۵- نتایج برازش مدل کلی

GOF	R ²	Communality
۰/۵۸۳	۰/۵۷۲	۰/۵۹۴

با توجه به مقدار به دست آمده در جدول ۵- برای GOF به میزان ۰/۵۸۳، برازش مناسب مدل کلی تأیید می‌شود.

برازش مدل ساختاری

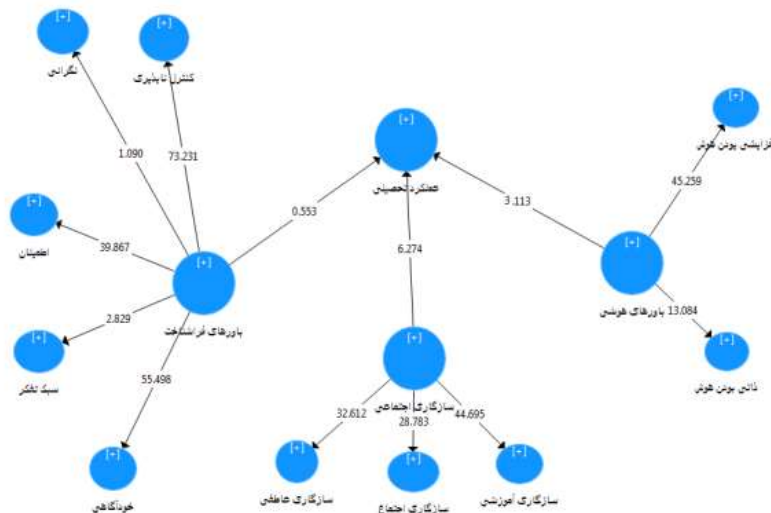
پس از بررسی برازش مدل‌های اندازه گیری نوبت به برازش مدل ساختاری پژوهش می‌رسد. بخش مدل ساختاری برخلاف مدل اندازه گیری، به سوالات (متغیرهای آشکار) کاری ندارد و تنها متغیرهای پنهان و روابط میان آنها بررسی می‌شوند.

شکل ۶- مدل ساختاری تحقیق همراه با ضرایب استاندارد بارهای عاملی

تأثیر باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی...

در شکل ۶- مشاهده می‌شود مقدار بارهای عاملی تاثیر متغیرها و مولفه‌ها بر همدیگر را نشان می‌دهد. در شکل ۶- بارهای عاملی سوالات تحقیق حذف شده است و فقط مقادیر بارهای عاملی متغیرها و مولفه‌های تحقیق نشان داده شده است.

شکل ۷- مدل ساختاری تحقیق همراه با مقادیر t-values

در شکل ۷- مشاهده می‌شود مقدار ضرایب معناداری t-values مقدار تأثیر متغیرها و مولفه‌ها بر همدیگر را نشان می‌دهد. در شکل ۷- ضرایب معناداری سوالات تحقیق حذف شده است و فقط مقادیر ضرایب معناداری متغیرها و مولفه‌های تحقیق نشان داده شده است.

۷. خلاصه نتایج فرضیات

در جدول ۶- نتایج ارتباط و ضرایب متغیرهای تحقیق آمده است:

جدول ۶- نتایج رابطه مستقیم و ضرایب معناداری فرضیات مدل

نتیجه آزمون	ضریب معناداری T-Value	ضریب مسیر (β)	مسیر
تایید	۳/۱۱۳	۰/۱۲۰	فرضیه اول باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.

رد	۰/۵۵۳	۰/۰۴۲	فرضیه دوم تحقیق: باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.
تأیید	۶/۲۷۴	۰/۴۶۱	فرضیه سوم: سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.

فرضیه اول: باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.

با توجه به شکل‌های معادلات ساختاری، می‌توان گفت ضریب استاندارد شده (ضریب مسیر) بین دو متغیر (باورهای هوشی و عملکرد تحصیلی) $\beta = ۰/۱۲۰$ می‌باشد و ضریب معناداری بین این دو متغیر نیز $t = ۳/۱۱۳$ بوده (بیشتر از قدر مطلق $۱/۹۶$) که نشان می‌دهد این رابطه معنادار است. بنابراین در سطح اطمینان ۹۹٪ فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌شود و می‌توان نتیجه گرفت باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی تأثیر معناداری دارد و لذا فرضیه اول تأیید می‌شود.

فرضیه دوم: باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.

با توجه به شکل‌های معادلات ساختاری، می‌توان گفت ضریب استاندارد شده (ضریب مسیر) بین دو متغیر (باورهای فراشناخت و عملکرد تحصیلی) $\beta = ۰/۰۴۲$ می‌باشد و ضریب معناداری بین این دو متغیر نیز $t = ۰/۵۵۳$ بوده (کمتر از قدر مطلق $۱/۹۶$) که نشان می‌دهد این رابطه معنادار نمی‌باشد. بنابراین در سطح اطمینان ۹۹٪ فرضیه H_0 تایید و فرضیه H_1 رد می‌شود و می‌توان نتیجه گرفت باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی تأثیر معناداری ندارد و لذا فرضیه دوم تأیید نمی‌شود.

فرضیه سوم: سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر دارد.

با توجه به شکل‌های معادلات ساختاری، می‌توان گفت ضریب استاندارد شده (ضریب مسیر) بین دو متغیر (سازگاری اجتماعی و عملکرد تحصیلی) $\beta = ۰/۴۶۱$ می‌باشد و ضریب معناداری بین این دو متغیر نیز $t = ۶/۲۷۴$ بوده (بیشتر از قدر مطلق $۱/۹۶$) که نشان

می‌دهد این رابطه معنادار است. بنابراین در سطح اطمینان ۹۹٪ فرضیه H_0 رد و فرضیه H_1 تأیید می‌شود و می‌توان نتیجه گرفت سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی تأثیر معناداری دارد و لذا فرضیه سوم تأیید می‌شود.

۸. نتایج

در تحقیق حاضر هدف، بررسی تأثیر باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز می‌باشد. بدین منظور محقق با تدوین ۳ فرضیه به آزمون آنها پرداخت.

جهت بررسی فرضیه‌های تحقیق از آزمون تکنیک مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد که نتایج نشان داد، باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین همانطور که قبلاً گفته شد از دیدگاه دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز ضریب مسیر تأثیر باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی ۰/۱۲۰ است و آماره تی برای این ضریب نیز ۳/۱۱۳ است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی‌داری یعنی ۱/۹۶ به دست آمده است. لذا می‌توان گفت؛ در فرضیه اول تحقیق تأثیر متغیر مستقل اول یعنی باورهای هوشی بر متغیر وابسته یعنی عملکرد تحصیلی وجود دارد و معنی دار می‌باشد. به عبارت دیگر؛ می‌توان گفت؛ باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز تأثیر مثبت و معناداری دارد و تأیید می‌شود. نتایج آزمون فرضیه اول تحقیق با پژوهش ابراهیمی ورزنده و بیان فر (۱۳۹۶)، دیناروند (۱۳۹۹)، فردوسی و همکاران (۱۴۰۱) و لوزانو- بلاسکو و همکاران (۲۰۲۲) در یک جهت و راستا می‌باشد. در ادامه نتایج نشان داد، باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر مثبت و معنادار وجود ندارد. همچنین همانطور که قبلاً گفته شد از دیدگاه دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز ضریب مسیر تأثیر باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی ۰/۰۴۲ است و آماره تی برای این ضریب نیز ۰/۵۵۳ است و مقدار آن پایین‌تر از آستانه معنی‌داری یعنی ۱/۹۶ به دست آمده است. لذا می‌توان گفت؛ در فرضیه دوم تحقیق تأثیر متغیر مستقل دوم یعنی باورهای فراشناخت بر متغیر وابسته یعنی عملکرد تحصیلی وجود ندارد و معنی دار نمی‌باشد. به عبارت دیگر؛ می‌توان گفت؛ باورهای فراشناخت بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر

پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز تأثیر مثبت و معناداری ندارد و تایید نمی‌شود. نتایج آزمون فرضیه دوم تحقیق با پژوهش جلیلی و همکاران (۱۳۹۷)، دارایی (۱۳۹۸) و صفری و یوسف پور (۲۰۲۲) در یک جهت و راستا نمی‌باشد. همچنین نتایج نشان داد، سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز، تأثیر مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین همانطور که قبلاً گفته شد از دیدگاه دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز ضریب تأثیر سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی ۰/۴۶۱ است و آماره تی برای این ضریب نیز ۶/۲۷۴ است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی‌داری یعنی ۱/۹۶ به دست آمده است. لذا می‌توان گفت؛ در فرضیه سوم تحقیق تأثیر متغیر مستقل سوم یعنی سازگاری اجتماعی بر متغیر وابسته عملکرد تحصیلی وجود دارد و معنی دار می‌باشد. به عبارت دیگر؛ می‌توان گفت؛ سازگاری اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر پایه نهم مقطع متوسطه اول شهر الیگودرز تأثیر مثبت و معناداری دارد و تایید می‌شود. نتایج آزمون فرضیه سوم تحقیق با پژوهش دیناروند (۱۳۹۹)، ثابت و همکاران (۱۴۰۰)، و انگگرینی سوجانا و همکاران (۲۰۲۱) در یک جهت و راستا می‌باشد. بر اساس ادبیات نظری موجود، لازم است به نقش فعال دانش آموز و فرآیندهای انگیزشی که در حین یادگیری و در برخورد با تکالیف و شرایط تحصیلی صورت می‌گیرد، توجه شود. در این میان، شواهد تجربی متعددی وجود دارد که نشان می‌دهد موفقیت تحصیلی نه تنها تحت تأثیر توانایی‌های ذاتی فرد است، بلکه از اعتقاد دانش آموزان در مورد میزان هوش خود نیز اثر می‌پذیرد. پژوهشگران باورهای هوشی افراد را به عنوان سبک‌های عالی تفکر آنان دانسته‌اند و این مؤلفه را به عنوان واسطه‌ای درونی در نظر گرفته‌اند که زیر ساخت‌های ذهنی لازم را برای شناخت و انگیزش فراهم می‌آورد. از این رو، می‌توان باورهای هوشی را زیر مجموعه اسنادها محسوب کرد، چرا که با تغییرپذیری توانایی هوشی و نیز مؤثر بودن یا نبودن تلاش و تمرین برای ارتقاء توانایی هوشی مرتبط است. توجه بیشتر به نقش مؤلفه باورهای هوشی در اثرگذاری بر عوامل انگیزشی و پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان، می‌تواند فراهم کننده زمینه لازم برای طراحی و اجرای برنامه‌های مداخله‌ای آموزشی باشد. جهت ارتقاء عملکرد تحصیلی دانش آموزان باشد، معلمی که هنرمندانه باورهای هوشی دانش آموزان را تقویت می‌کند و از نیروهای بالقوه آنها جهت پیشرفت در رشد اجتماعی،

عاطفی، جسمانی و شناختی به شکل مطلوب استفاده می‌کند، موفق است. برای پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه معمولاً توجه به عامل فراشناخت معطوف است. باورهای فراشناخت و یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان نقشی مستقیم دارد به صورتی که دانش آموزان بر اساس باورهای فراشناختی خود که یکی از ویژگی‌های پیشرفت تحصیلی است؛ بدین معنا که هر چه دانش آموزان از شناخت عمیق‌تر و دقیق‌تر برخوردار باشند، عملکرد تحصیلی‌شان نیز به همان مقدار بیشتر خواهد بود. این باورها به دانش آموزان درباره فرآیندهای شناختیشان و چگونگی استفاده بهینه از آنها برای رسیدن به هدف‌های یادگیری در کلاس درس گفته می‌شود. به عبارت دیگر به اطلاعاتی که دانش آموز در مورد نظام شناختی خود دارد، فراشناخت گفته می‌شود. با رشد و گسترش نظام شناختی در دانش آموز مجموعه‌ای از فرآیندهای فراشناختی و نظارتی نیز شکل می‌گیرد. این مهارت‌های فراشناخت به صورت مهارت‌های آگاهی دهنده عمل می‌کنند که در طی یادگیری و پردازش اطلاعات مورد استفاده ذهن قرار می‌گیرد و جریان این پردازش را برای دانش آموز تسهیل می‌کند. همچنین سازگاری اجتماعی دانش آموزان یکی از عوامل موثر در ایجاد و تشویق عملکرد تحصیلی مطلوب دانش آموزان است. افراد سازگار و با مهارت در روابط اجتماعی از توان خلاقیت و نوآوری بیشتری برخوردار هستند. سازگاری اجتماعی، شرایط یا حالتی است که در آن رفتار فرد با نیازهای فرهنگ یا جامعه‌ای که با آن تعلق دارد، منطبق می‌شود و فرد احساس می‌کند که نیازهایش ارضاء شده‌اند و یا ارضاء خواهند شد. سازگاری اجتماعی یکی از عواملی است که می‌تواند هم در نقش تسهیل کننده و هم در نقش بازدارنده عملکرد تحصیلی ظاهر شود. به این صورت که با توجه به استعدادهای افراد و فراهم کردن زمینه بروز این استعدادها و ایجاد جوی در مدرسه که ابهام، تضاد، تناقض، شکست و عدم کنترل بیرونی را توسعه دهد، موجب گسترش خلاقیت و نوآوری شده و در نتیجه سازگاری اجتماعی دانش آموزان را نیز تحت نوآوری آنها افزایش خواهد داد و بالعکس در صورتی که زمینه‌های توسعه خلاقیت و نوآوری دانش آموزان فراهم نشود و سازگاری اجتماعی آنها و عوامل مرتبط با آن نیز بررسی و مطالعه نگردد، عملکرد تحصیلی دانش آموزان نیز اُفت نموده و کاهش خواهد یافت. متخصصان تعلیم و تربیت به خوبی بدین امر واقفند که یک آموزش و پرورش غیر پویا که در آن تنها انتقال محفوظات ذهنی صورت می‌گیرد، قادر نخواهد بود که در شرایط موجود

جهانی به شکل ایده آل افراد مولد و خلاق پرورش دهند. بدین منظور از روش‌های مهم ارتقای عملکرد تحصیلی دانش آموزان ایجاد ساختار خلاق و انعطاف پذیر و فراهم کردن بستر و زمینه‌های لازم جهت سازگاری با اجتماع می‌باشد و همچنین کمک به دانش آموزان جهت برقراری رابطه سالم و مناسب و سازگار با محیط اجتماعی خود جهت رشد عاطفی و هیجانی و شکل‌گیری هویت مستقل، می‌تواند عملکرد تحصیلی دانش آموزان را ارتقاء دهد. در مقطه متوسطه اول و در بسیاری از مدارس مشاهده می‌شود که دانش آموزان دچار اُفت تحصیلی شده‌اند، به طوری که برخی از آنها قادر به ادامه تحصیل نبوده و ترک تحصیل می‌کنند، این امر به این دلیل اتفاق می‌افتد که سن دبیرستان سن بلوغ است و دانش آموزان با مسائل و مشکلات و تنش‌های ناشی از بلوغ از جمله ناسازگاری اجتماعی روبه‌رو هستند، و بایستی تدابیری سنجیده شود که دانش آموزان در سازگاری اجتماعی بتوانند عملکرد تحصیلی قابل قبول خود را حفظ نمایند. همچنین محقق در راستای فرضیات تحقیق پیشنهاداتی اعم از: تشکیل کارگاه‌های آموزشی برای ارتقای باورهای فراشناختی و هوشی تحصیلی دانش آموزان و کمک به بهبود عملکرد تحصیلی آنها، ایجاد فضای منعطف و پویا در مدارس جهت بهبود باورهای فراشناختی، باورهای هوشی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان و کمک به بهبود عملکرد تحصیلی آنها ارائه نموده است.

۹. منابع

- ابراهیمی ورزنده، محمدحسین، بیان فر، فاطمه (۱۳۹۶)، اثر بخشی آموزش باورهای هوشی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان پسر دوره‌ی متوسطه‌ی دوم، چهارمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- استادیان خانی، زهرا، فدایی مقدم، ملیحه (۱۳۹۶)، اثربخشی گروه درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر سازگاری اجتماعی و هراس اجتماعی معلولان جسمی، مجله علمی توانبخشی، دوره ۱۸، شماره ۱، بهار ۹۶، صص ۷۲-۶۲.
- بالوئی، مرضیه، آهنگری، کیمیا، کرمی، ستار، آهوپای، علی (۱۴۰۱)، بررسی تاثیر استفاده از فضای یادگیری مناسب در بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان، دومین کنفرانس بین‌المللی علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره، آموزش و پرورش.
- بهادری جهرمی، ثمین، چراغپور، روح‌اله، پایان، سهیلا (۱۳۹۸)، پیش بینی عملکرد تحصیلی بر اساس سرزندگی تحصیلی، انگیزش پیشرفت و خوش بینی تحصیلی در دانش آموزان.

_____ تأثیر باورهای هوشی، باورهای فراشناخت و سازگاری اجتماعی...

-پهلوان، فاطمه، رمضانی، خسرو، رسولی، یوسف (۱۴۰۱)، مقایسه اثربخشی رفتار درمانی دیالکتیک و آموزش مبتنی بر فراشناخت بر نیازهای اساسی روانشناختی در بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲، <https://civilica.com/doc/1620384>

-ثابت، سیما (۱۴۰۰)، مقایسه جنسیتی سازگاری اجتماعی و عملکرد تحصیلی همشیران دچار تروما (سرطان)، هشتمین کنگره انجمن روانشناسی ایران، تهران.

-جلیلی، اکبر، حجازی، مسعود، انتصار فومنی، غلامحسین، مروتی، ذکراه (۱۳۹۷)، رابطه فراشناخت و عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری حل مسئله، <https://civilica.com/doc/1278363>

-حسینی‌راد، مرجان، حمزه نژاد، فهیمه (۱۳۹۸)، بررسی رابطه میان باورهای هوشی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دارای مشکلات یادگیری، توانمندسازی کودکان استثنایی، ۱۰(۱)، ۱۲۴-۱۱۶.

-حسینی‌راد، مرجان، ارجمندنیا، علی‌اکبر، باقری، فریبرز (۱۳۹۵)، مقایسه مهارت‌های ادراک دیداری و توجه انتخابی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی با و بدون اختلال خواندن، فصلنامه توانمندسازی کودکان استثنایی، ۷(۲۰)، ۳۳-۲۴.

-خضری، سکینه (۱۳۹۶)، پیش‌بینی فرسودگی تحصیلی بر اساس باورهای فراشناختی و اضطراب امتحان دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم شهر شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، تابستان ۹۶.

-خدیوی، اسداله، اصنام، الناز (۱۴۰۱)، تأثیر یادگیری الکترونیکی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان، ششمین کنفرانس بین‌المللی علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره، آموزش و پژوهش، ایران- تهران.

-دارایی، مهری (۱۳۹۸)، بررسی رابطه باورهای فراشناخت و سلامت روان با عملکرد تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی لرستان، <https://civilica.com/doc/1225079>

-دیناروند، علی (۱۳۹۹)، تأثیر آموزش هوش هیجانی بر سازگاری اجتماعی- فردی و شادکامی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه شهر بندر امام خمینی(ره)، سومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، مشاوره، تعلیم و تربیت، خراسان رضوی- مشهد.

-دستمرد، مادح، مشایخی، فاطمه (۱۴۰۰)، مطالعه تأثیر آموزش الکترونیکی بر عملکرد تحصیلی و رضایتمندی دانشجویان در دوران کرونا، اولین کنفرانس بین‌المللی ایده‌های نوین در فقه، حقوق و روانشناسی، ایران- تهران.

- رضایی، فرشته، سلیمان پور عمران، محبوبه (۱۳۹۵)، کاربرد نظریه اسناد و باورهای هوشی در تعلیم و تربیت مدرسه‌ای، ماهنامه شباک (شبکه اطلاع رسانی کنفرانس‌های کشور)، سال دوم، شماره ۱۲، پیاپی (۱۹)، اسفندماه ۹۵، صص ۶۵-۵۵.
- رستگار، احمد (۱۳۹۵)، مدل علی روابط باورهای هوشی و پذیرش فناوری اطلاعات و ارتباطات: نقش واسطه‌ای اهداف پیشرفت، اضطراب رایانه و خودکارآمدی رایانه، فصلنامه علمی- پژوهشی پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، سال چهارم، شماره دوم، (پیاپی ۱۴)، پاییز ۹۵، صص ۹۱-۸۱.
- سارانی، پریسا (۱۴۰۰)، بررسی رابطه بین اخلاق سازمانی و حمایت اجتماعی ادراک شده با سازگاری شغلی معلمان تربیت بدنی استان گلستان، پنجمین کنگره بین المللی علوم روان و آموزش، ایران- تهران.
- سیفی کبریا، سامره، سیفی کبریا، سمانه، اندیشه، محمد (۱۴۰۱)، بررسی عوامل تاثیرگذار بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان، اولین کنگره و نمایشگاه بین المللی صنعت و بازار سازهای نوین، جزیره کیش.
- شعبانی، زهرا، قنبری پناه، مینو، ابوالقاسمی، مریم (۱۴۰۰)، مقایسه باورهای فراشناخت، راهبردهای کنترل فکر و سبک‌های اسنادی دانش آموزان سرآمد و عادی.
- ظفری، شقایق (۱۳۹۹)، بررسی سبک‌های یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان عادی و ناتوان، سومین کنفرانس ملی حقوق، علوم اجتماعی و انسانی، روانشناسی و مشاوره، خراسان شمالی- شیروان.
- فردوسی، سیده زهرا، سپاه منصور، مژگان، قنبری پناه، افسانه (۱۴۰۱)، رابطه باورهای هوشی و انعطاف پذیری شناختی با عملکرد تحصیلی: بررسی نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی ادراک شده و ادراک خویشتن در دانش آموزان.
- فرخی، حسین، مصطفی پور، وحید (۱۳۹۵)، بررسی رابطه بین سبک‌های اسنادی با هراس اجتماعی و سازگاری اجتماعی، فصلنامه نسیم تندرستی، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، دوره ۴، شماره ۴، بهار ۹۵، صص ۵۲-۴۴.
- قربانیان، زهرا (۱۳۹۵)، بررسی رابطه باورهای هوشی و انگیزه خودکارآمدی با پیشرفت عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر دبیرستان‌های شاهرود، پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات شاهرود، مهرماه ۹۵.

کاکي، محمد، صدر، آمنه، عليزاده منفرد، سيد مجتبي (۱۴۰۱)، تأثير عدالت آموزشي بر عملکرد تحصيلي، رضاييت از تحصيل و پيشرفت تحصيلي دانش آموزان پسر مدارس متوسطه دوره دوم شهر آبدانان در سال تحصيلي.

ميرزابيگي، احمد، بختيارپور، سعيد، افتخار سعادي، زهرا، مكوندي، بهنام، پاشا، رضا (۱۳۹۸)، مقايسه باورهاي هوشي و بلوغ هيچاني دانش آموزان دختر و پسر متوسطه دوم شهر ايلام،

<https://civilica.com/doc/1623465>

نمازي، فرحناز، سهرابي شگفتي، نادره (۱۳۹۷). نقش واسطه‌گري سازگاري اجتماعي در بين الگوهاي خانواده و سلامت روان نوجوانان، مجله مطالعات روانشناسي تربيتي، ۱۵(۲۹)، ۲۵۶-

۲۳۷

- Aslami Elahe. (2022). Predicting academic self-regulation based on intelligence beliefs and mindfulness of first grade high school students in Abadeh. *Journal of New Approaches in Educational Administration*; 13(3).
- Anthonysamy, Lilian. (2021). The use of metacognitive strategies for undisrupted online learning: Preparing university students in the age of pandemic. April 2021, *Education and Information Technologies* 26(2). DOI:10.1007/s10639-021-10518-y.
- Anggraeni Sujana, Sari. Putera Jaya, Hariswan. Fiftinova, Fiftinova. (2021). Social Adjustment and Academic Achievement of Efl Students at Higher Education. November 2021. DOI:10.36706/ jele. v8i2.14328. LicenseCC BY-SA 4.0.
- Dweck, C.S. (2011). Self-theories. In P. Van Lange, A. Kruglanski, & E.T. Higgins (Eds.), *Handbook of theories in social psychology*.
- Dinger, F. & Dickhauser, O. (2013). Does implicit theory of intelligence cause achievement goals? Evidence from an experimental study *International Journal of Educational Research* 16 38–47.
- Diseth A., Meland, E. & Breidablik, H, J. (2014). Self-beliefs among students: Grade level and gender differences in self-esteem, selfefficacy and implicit theories of intelligence. *Learning and Individual Differences* 35 (2014) 1– 8.
- Graham, S. (2017). Attention-deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD), Learning Disabilities (LD), and executive functioning: Recommendations for future research. *Contemporary Educational Psychology*, 50, 97-101.
- Lozano-Blasco, Raquel, Alberto Quílez-Robres, Pablo Usán, Carlos Salavera, and Raquel Casanovas-López. (2022). Types of Intelligence and Academic Performance: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Journal of Intelligence* 10: 123. <https://doi.org/10.3390/ jintelligence10040123>.
- Lubin, J., & Polloway, E. A. (2016). Mnemonic Instruction in Science and Social Studies for Students with Learning Problems: A Review. *Learning Disabilities: A Contemporary Journal*, 14(2), 207- 224.
- Nasiri, Najme. Barzegar, Majid. Kouroshnia, Maryam. Sohrabi, Nadere. (2022). Personality Traits, Implicit Theories of Intelligence and Academic Performance: Mediating Role of Adaptability. *Iranian Evolutionary and Educational Psychology Journal*. IEEPJ Vol. 4, No. 2, 2022, 311-320.
- Palardy, G. J., Rumberger, R. W., & Butler, T. (2015). The Effect of High School Socioeconomic, Racial, and Linguistic Segregation on Academic Performance and School Behaviors. *Teachers College Record*, 117(12), n12.

- Rueger SY, Malecki CK. (2011). Effects of stress, attributional style and perceived parental support on depressive symptoms in early adolescence: A prospective analysis. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*. 2011;40(3):347-59.
- Ramadhanti, Dina. Permata Yanda, Diyan. (2021). Students' Metacognitive Awareness and Its Impact on Writing Skill. October 2021 *International Journal of Language Education* 5(3), DOI:10.26858/ijole.v5i3.18978.
- Safari & Yousefpoor. (2022). The Role of Metacognitive Beliefs in Predicting Academic Procrastination Among Students in Iran: Cross-sectional Study. *Jmir Med Educ* 2022 | vol. 8 | iss. 3 | e32185 | p.1. <https://mededu.jmir.org/2022/3/e32185>.